

Muntanya, segle XI, que, fanatitzats per llur cap i embriagats de *ħašīš*, es dedicaven a executar sanguinàries venjances polítiques. □ 1.^a doc.: 1284, Llull (*axixi*), S. xv (*asasi*).

«Un missatge aportà novelles com dos *axixins* havien mort un rey crestià», «per error los *exixins* an major devoció a murir per lur senyor que los crestians per honrar so major», Llull, *Blanquerna* (NCL. II, 147.8, 147.14) i *axixins* torna a sortir-hi en el II, 217.28. Hi ha algun altre testimoni de tals formes en català medieval: Montoliu (*Est. Etim. Cat.*, 12) en dóna un de *anxeixi*. També en l'occità trobadoresc: *ancissi* en una estrofa atribuïda a Jaufré Rudel (S. XII) si bé d'autenticitat dubtosa (Spitzer, *Roman. Lit.-St.*, 392-3n.). I sembla que, almenys en el verb, n'ha quedat quelcom en l'ús popular a Eivissa: «—Tant pot ser que siga gent de bé, com que sigui una manada de lladres — digué mossènher. —Si són d'aquestos i mos troben, mos *aixixinaran*», Castelló (*Rond. Eiv.*, p. 86).

El mot català no fou pres del francès, com diu *AlcM*, si bé hi hagué més tard influències complicades i entrecruades entre les diverses formes romàniques; el mateix *AlcM* assenyalà més tard en català la forma *a(s)sa(s)si* i amb el sentit modern 'home pagat per matar' ja en un doc. del S. xv, i en francès segons Vaganay (*RForch.* xxxii, 14) no apareixeria fins a 1560; de fet hi hagué ja abans variants fòniques i semàntiques portades directament pels croats; en castellà també es troben tals variants com *anxixin* des de c. 1300, i alguna altra des del S. XIII. Sembla que en el S. XVI *assassino* i *assassinare* eren verament populars sobretot o només a Itàlia. Veg. més detalls sobre les altres llengües i altra bibliografia en el DCEC I, 300.

DERIV.: *Assassinar*, cf. supra eiv. *aixixinar*; *assessinar* [1695, Lacav.]; *assassinament* [-ssess-, 1695, Lacav.]. *Assassinat* [1803, Belv., Febrer-Cardona], pres del fr., on *assassinat* ja apareix el 1584 (Vaganay). El nom de l'herba apareix en una forma *aixis* cat., 1806 (*AlcM*).

Assatjar, V. *assaig* *Assats*, *assau*, V. *satisfes* *Assecador*, *assecament*, *assecar*, V. *sec* *Assedegar*, *assedegat*, *assedejat*, V. *set* f. *Assegur*, *asseguració*, *assegurador*, *assegurament*, *assegurança*, *assegurar*, V. *segur* *Asscitó*, V. *seitó*

ASSELIEJAT o *seliejat*, 'assenyalat', 'fix', mot mallorquí, que reapareix en lleus variants *seliejar*, *asseleiar*, *assaliar*, en alguna comarca del Centre i Nord-est, i sembla alteració fonètica d'un antic derivat de *senyal*, aproximadament **senyaleiat* (> **seyaleyat*). □ 1.ª doc.: 1859, *D'Amen*.

Que escriu *assalecjad*, *-ecjar* «señalar, destinar, assignar; ordenar o determinar alguna cosa para algún fin o efecto» amb els noms abstractes *assaliecjada*, *-licjament*. L'*AlcM* ho posa sota *seliejar* «assignar, assenyal·lar, destinar a ---»; cita d'Aguiló, *Vida Jes.*: «no tenia reunions *assaliatjades*», i de les *Rondalles* d'Alcover: «donen dia per ses nesses i --- a convidar tots es pa-

rents — arriba es dia *selietjat*, i tothom li envela cap a nesses»; a Lluçmajor és dita popular «sa senyora de Garonda feia quaranta anys que era a la casa i no tenia cadira *seliejada*»; «no tenim hora *seliejada* per a partir», «m'han *seliejat* a mi per a fer aquesta feina».

Fora Mallorca no és mot gens conegut. Però en tinc dues dades en punts separats en el Princ., que, encara que soltes, estan perfectament constatades i evidentment no es poden isolar d'allò, car en l'una hi ha significat pròxim, en l'altra idèntic, i en totes dues igualtat fonètica. A Castellar, en la retirada comarca de la Ribera Salada, poc enllà de Solsona, el vell caçaire informador quan no sabia cap nom en una zona em deia «aquests llocs no tenen nom *asaliat* (= *assa*)»: 'nom fix' va explicar-me (1964). A Sant Pol de Mar, trobo en notes meves (1928) que els pescadors deien *asələyá* per 'anar a pescar amb un artet o altra xarxa en un lloc no allunyat de terra', i en notes del meu pare (1927), que ell els ho havia sentit com *sortir a assaleiar*; és ben possible, doncs, que també en aquest parlar de vella gent conservadora s'hagués dit de primer *sortir* o *anar a asseleiat* 'a pescar en un lloc assignat i habitual a cada un, d'accés no incòmode per tant, no allunyat'.¹

Tot plegat fa l'efecte de derivats d'un mot força comú, que per tant s'han pogut crear i conservar amb pocs canvis en llocs prou separats. Un *senyaleiat*, de *senyal*, tindria aquest avantatge. La Ribera Salada es troba en l'antic territori on a *-ejar* corresponia dialectalment *-eiar*; això hagué de ser també en el mossàrab mallorquí i en romanalles tardanes de moriscos a la pagesia mallorquina; i també en el vell parlar mariner d'alguna zona costera de Terra Ferma queden petjades d'això. Llavors un **senyaleiat* sota l'acció pertorbadora de la *ç* i la *l* següents fàcilment canviava la *y* en *ç* i aviat s'arribava a les altres formes amb haplogogia, dissimilació, metàtesi (*seyaleyar* > *səl(ə)jəjar* > *-ejar*).

¹ De tota manera no hi haurà relació amb el mall. *salabre* 'oratge saturat de sals de la mar' ni amb *salabre* 'bossa de xarxa per pescar' (per a aquest veg. DCEC iv, 124; aquell no tindrà res a veure amb aquest sinó que és un compromís entre *salabrós* i *salobre*).

Assemblada, *assemblament*, *assemblea*, *assembleista*, V. *ensembl* *Assemblament*, *assemblança*, *assemblar*, V. *semblar* *Assèn* per *acèn*, V. *aci* (EST) *Assenallat*, V. *senalla* *Assenat*, V. *seny* + *Assenderat* (Arcavell), V. *senda* *Assens*, V. *sentir* *Assentada*, *assentador*, *assentadura*, *assentament*, *assentar*, *assentat*, V. *seure* *Assentiment*, *assentir*, V. *sentir* *Assentiri*, V. *disenteria* *Assentista*, *assento*, V. *seure* *Assenyalada*, *assenyaladament*, *assenyalament*, *assenyalat*, V. *senya* *Assenyat*, V. *seny* *Assenyorat*, V. *senyor* *Assenquible*, V. *seguir* *Asserció*, V. *dissertar* *Asserengar*, V. *serè* *Asserir*, V. *dissertar* *Assermonar*, V. *sermó* *Asserradurat*, *asserralat*, *asserrerar*, V. *serra* *Assert*, *assertiu*, *assertori*, V. *dissertar* *Asservir*, V. *servir* *Assessor*, *assessorador*, *as-*